

Országos Statisztikai Tanács

Titkársága

1024 Budapest, Keleti Károly u. 5-7.

Tel.: 345-6007, Fax: 345-6474

e-mail: ost@ksh.hu

KSH/926-2/2014

Emlékeztető

az Országos Statisztikai Tanács

2014. február 24-i üléséről

	Téma	Előterjesztő
1.	Köszöntő, az új OST tag megbízó levelének átadása	Dr. Bozsonyi Károly
2.	Az OST 2014. évi munkatervének ismertetése	Dr. Soós Lőrinc
3.	A KSH 2013. évi főbb eredményei és 2014. évi súlyponti feladatai (elmaradt, későbbi időpontban megtartásra kerül)	Dr. Vukovich Gabriella
4.	Tájékoztatás az EKOP-1.A.2 projektnek az OSAP összeállítására gyakorolt hatásáról (EKOP-1.A.2 Adatállományok központosított átvételét, átadását kezelő, valamint átvett másodlagos adatforrások adatelőkészítését támogató informatikai eszközök fejlesztése)	Mag Kornélia
5.	Az életminőség mérése	Dr. Kelemen Rita
6.	Adatvédelem a statisztikai munkában	Dr. Lakatos Miklós
7.	A statisztikai rendszer 2014. évi európai átvilágításra való felkészülés előrehaladása	Varga Zoltán

Az ülésen részt vettek

az OST tagjai, illetve néhány esetben a képviseletüket ellátó személyek tanácskozási joggal, valamint az állandó meghívottak (jelenléti ív szerint)

a KSH képviseletében: Dr. Németh Zsolt a KSH Társadalomstatisztikai elnökhelyettese, Dr. Vízkelety Mariann a KSH Jogi és gazdálkodási elnökhelyettese, a KSH főosztályvezetői (vagy helyettesei) Dr. Soós Lőrinc az OST titkára és az OST Titkárságának munkatársai.

Dr. Bozsonyi Károly az OST elnöke köszöntötte az Országos Statisztikai Tanács tagjait, a meghívottakat és a KSH képviselőit. Ismertette az OST tagjaival, hogy Dr. Vukovich Gabriella a KSH elnöke halaszthatatlan más elfoglaltsága miatt sajnos nem tud részt venni az ülésen, napirendben tervezett előadását egy későbbi időpontban tartja meg.

Felkérte a napirend elfogadására az OST tagjait. Megállapította, hogy az ülés határozatképes.

Ezt követően átadta megbízólevelét az OST új tagjának dr. Örkényi Lászlónak az Országos Bírósági Hivatal képviselőjében.

Majd átadta a szót a 2. napirendi pont előadójának dr. Soós Lőrincnek.

2. napirendi pont: Az OST 2014. évi munkatervének ismertetése

Dr. Soós Lőrinc az OST titkára köszöntötte az OST tagjait. Ismertette a 2014. évre tervezett OST ülések napirendjeit. Elmondta, hogy a tervezett OST ülések napirendjei változhatnak. Az OST tagsága a tervezetet elfogadta.

3. napirendi pont: A KSH 2013. évi főbb eredményei és 2014. évi súlyponti feladatai

Az előadás elmaradt, későbbi időpontban kerül megtartásra.

4. napirendi pont: Tájékoztatás az EKOP-1.A.2 projektnek az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program) OSAP összeállítására gyakorolt hatásáról (EKOP-1.A.2 Adatállományok központosított átvételét, átadását kezelő, valamint átvett másodlagos adatforrások adatelőkészítését támogató informatikai eszközök fejlesztése)

Mag Kornélia a KSH főosztályvezetője előadásában röviden bemutatásra került a KSH EKOP-1.A.2. projektje, annak célja, eredményei és hatása a hivatalos statisztikai szolgálat többi résztvevője számára.

Elmondta, hogy a KSH-ba jelenleg az adatátvételek rengeteg csatornán keresztül érkeznek be, közvetlen adatátadással, cd-n, papíron, pdf-ben is. Ez igaz mind a statisztikai adatátvételekre, mind az adminisztratív adatátvételekre is. Ezért mind a minőség szempontjából, mind a dokumentálás nyomon követhetősége szempontjából a Hivatal fontos célként tűzte ki, hogy az adatátvételt egy egységes informatikai rendszerben, dokumentáltan hajtsa végre. Ezt a cél szolgálja a KARÁT rendszer. Azonban van egy másik célja, éspedig hogy az egyedi adatkérésekre történő adatkiadások is ezen a rendszeren keresztül történjenek.

A projekt keretében lehetőség van egy ún. ADAMES rendszer kifejlesztésére, ami az átvett adatok statisztikai feldolgozásának az első lépése, az ellenőrzésnek és bizonyos javításoknak az elvégzését szolgálja.

Ezt követően röviden ismertette a KARÁT rendszert. A rendszer célja a KSH-ba beérkező, nem kérdőív formátumú elektronikus adatállomány fogadása, tárolása és a felhasználás helyére történő továbbítása, valamint adatállomány küldése a KSH-ból.

Ennek a rendszernek van egy menedzsment funkciója is, így alkalmas lesz arra, hogy tájékoztassa az érintett munkatársakat a határidőkről, konkrét határidő letelte után sürgeti az adatgazdát, segíti az adatgazdát az állománykísérő metaadatok leírásában. A beérkezett adatállományt „érkezteti” és az adatállományokon és metaadatokon az alapvető ellenőrzéseket elvégzi. A KSH adatküldéseinél felügyeli, hogy az adatvédelmi eljárásokon átesett adatállományokat adjon át a Hivatal. A rendszer a KSH honlapján elérhető rendszer lesz, azonban nyitva lesz a Hivatali kapu felé is.

Ezt követően ismertette az ADAMES rendszert, amely alapvetően adat-előkészítő rendszer, az alapellenőrzéseket látja el. Ebben a rendszerben a beérkezett adatállományon különböző átalakítások, ellenőrzések és javítások történhetnek. Így biztosítható, hogy megfelelő minőségű adatok kerüljenek a feldolgozó rendszerbe.

Megtörtént az adatforrások nyilvántartásának felülvizsgálata is. Az adatforrásokról új komplex és egységes nyilvántartás készül, amely tartalmazza a hivatalos statisztikai szolgálat tagjainak az OSAP-ban szereplő adatgyűjtéseit és adatátvételeit, valamint a KSH további adatgyűjtéseit és adatátvételeit. Ezzel egy időben a jelenlegi OSAP nyilvántartás is felülvizsgálaton esett át. Kiemelte, hogy a (hivatalos statisztikai szolgálat) HSSZ tagjaival szeretnének konzultálni, hogy a bevezetendő rendszer általuk is elfogadható és alkalmazható-e.

Új nyilvántartás került kialakításra, amely egyrészt az OSAP összeállításához, másrészt a KSH adatfeldolgozási munkájához, harmadsorban a szakstatisztikai dokumentáció aktualizálásához szükséges.

Ismertette, hogy az adatforrásokra vonatkozó legfontosabb információkat tartalmazó nyilvántartó lapokat aktualizálásra kerültek. Főbb változás az, hogy a nyilvántartó lap Excel formátumban lesz kitölthető, mely felhasználóbarát, értéklistából való választást tesz lehetővé, valamint tipizálásra került a lehetséges válaszok köre, így kevés szöveget kell írni, ami gyors kitöltést tesz lehetővé.

Két típusa lesz a nyilvántartó lapnak, az egyik a statisztikai adatgyűjtésekre, a másik a statisztikai célú adatátvételekre vonatkozó. Ennek oka a begyűjtött információk eltérő köre.

Tájékoztatást adott arról, hogy az első évben, a 2015. évi OSAP tervezése során már az új nyilvántartó lapot kell kitölteni a HSSZ szerveinek is az OSAP valamennyi adatgyűjtésére és adatátvételére, az Excel minden (releváns) kérdőpontjának megválaszolásával. A KSH 2015. évi OSAP tervezésére vonatkozó indító levele tartalmazni fogja az ütemtervet és a feladatokat. A második évtől, elegendő lesz csak a változásokat jelölni.

Elmondta, hogy az OST ülés után elektronikusan megküldésre kerülnek a nyilvántartó lapok, és kérte, hogy a HSSZ tagjai teszteljék azokat, hogy jól használhatóak-e, és küldjék meg észrevételeiket, oktatásra, tájékoztatásra is lesz lehetőség. Végezetül elmondta, hogy a tervek szerint a jövőben jogszabály fogja kötelezővé tenni a KARÁT rendszer használatát.

dr. Nagy Tibor a Legfőbb Ügyészség képviseletében arra kérdezett rá, hogy az Excel alapú nyilvántartó lapok kialakításánál gondolt-e a Hivatal a költséghatékonyság szempontjából arra, hogy a legtöbb területen nyílt forráskódú irodai szoftvereket alkalmaznak.

Mag Kornélia válaszában elmondta, hogy a tervezett Excel nyilvántartó lapok használata nem bonyolult a rendszerű, az minden szervnél alkalmazható lesz.

5. napirendi pont: Az életminőség mérése

Dr. Kelemen Rita a KSH munkatársa előadását azzal kezdte, hogy az életminőség mérése kapcsán a jóllét fogalmát és mérési lehetőségeit kívánja bemutatni, majd a jólléti indikátorrendszerek rövid áttekintését követően a KSH-n belüli a magyarországi jóllét indikátorrendszerének kidolgozási terveit, jelenlegi állapotát kívánja bemutatni, majd egy már megvalósult nagymintás nemzetközi vizsgálatnak magyarországi eredményeiről néhány érdekesség kerül ismertetésre.

Elmondta, hogy a jóllét fogalmát nehéz meghatározni, ami biztos, hogy a gazdasági társadalmi folyamatokban a gazdasági, társadalmi haladás és az emberek jólléte nem feltétlenül van kapcsolatban. A jóllétkutatásoknál a kulcsfogalom a szubjektív jóllét fogalma, amit az OECD rögzített. A KSH-n belül olyan fogalmat rögzítettek, mely figyelembe veszi az objektív mutatókat is, illetve a társadalmi környezetbe való beágyazódását is. Ismertette a jóllét fogalmát. Elmondta, hogy a jóllét kutatások meghatározó mérföldköve a Stiglitz-jelentés (2009). A jelentés a KSH-ra is vonatkozóan tartalmazza, hogy a statisztikai

hivataloknak biztosítaniuk kell azokat az információkat, amelyek az életminőség egyes dimenzióinak összekapcsolásához, és ezek révén különböző indexek megalkotásához szükségesek, valamint a statisztikai hivataloknak saját felméréseikbe olyan kérdéseket kell beépíteniük, amelyek révén megfoghatóvá válna az emberek életértékelése, a boldogságérzettel kapcsolatos tapasztalataik és prioritásaik.

Ezt követően ismertette a jólléti indikátorrendszereket. Első körben a nemzetközi rendszereket. Majd elmondta, hogy létre kívánnak hozni egy olyan indikátorrendszert, mely a hazai specifikumoknak megfelel, egyrészt a rendelkezésre álló adatokat összefoglalja, másrészt kiszolgálja azokat a külső és belső igényeket, melyek felmerülnek az életminőség vizsgálatánál, felmérése kapcsán.

Az indikátorok kialakításánál csatlakozva az ESS ajánlásához, a dimenziók kidolgozása tekintetében az egyenrangú dimenziók kialakítása valósul meg. Elmondta, hogy a cél, egy olyan kiadvány létrejötte, amely széleskörű tájékoztatást nyújt a jólléti indikátorrendszer adataival kapcsolatosan.

Előadásának zárásaként bemutatta az EUROSTAT, 2013.évi EU-SILC Szubjektív Jóllét modul felmérésének néhány eredményeit.

6. napirendi pont: Adatvédelem a statisztikai munkában

Dr. Lakatos Miklós a KSH statisztikai főtanácsadója előadását történeti visszatekintéssel kezdte. Ismertette, hogy mit értünk statisztikai célú adatkezelés alatt és mi az adminisztratív célú adatkezelés. Az egyedi adat ismerete az adminisztratív adatkezelés során maga a cél, a statisztikai adatkezelés esetén csak eszköz illetve az adminisztratív célból kezelt adatot statisztikai célra igen, de statisztikai célból kezelt adatot adminisztratív célra nem lehet felhasználni (egyirányú utca).

Adathozzáférési tevékenység két oldala egyrészt az adatvédelem, mint kötelezettség, melynek célja a kockázat minimalizálása. Másrészt az adathozzáférés, mint végső cél. Az előállított statisztikai adatot minél szélesebb körben, minél többen hasznosítják. Nem megengedhető az egyik vagy a másik oldal előnyben részesítése.

Az adatvédelem során egyfelől biztosítani kell, hogy az adatok csak statisztikai célból kerüljenek felhasználásra, másfelől a lehető legnagyobb mértékben kell a felhasználói igényeket biztosítani. Mindezek során a fő feladat olyan megoldást találni, hogy a statisztikai cél kizárólagossága ne sérüljön, de a felhasználó is a lehető legrészletesebb és legjobb minőségű adat alapján tájékozódjon, kutathasson.

Elmondta, hogy az adatvédelem egy komplex tevékenység, melynek eszköze a jogi adatvédelem (jogszabályi garanciák, szerződéskötés, titoktartási nyilatkozat), módszertani adatvédelem (felfedés elleni védelem), fizikai adatvédelem és a tájékoztatási tevékenység. Az adatvédelmi munka során a Gyakorlati Kódex 5. elvének megfelelően látják el a feladataikat a Hivatalban az adatvédelemmel foglalkozó kollégák. Ezen 5. elv adja meg az adatvédelem irányát.

Ezt követően röviden összefoglalta a Hivatali gyakorlatot. Bemutatta az adatvédelem jogszabályi hátterét, valamint elmondta, hogy a KSH-n belül készül az adathozzáférési szabályzat, amely összefoglalóan fogja tartalmazni az egyedi adatkéréseknél, hogyan reagáljon a Hivatal, hogyan fogja össze az ezzel kapcsolatos munkákat. Ismertette a KSH Adatvédelmi szabályzatának főbb témáit. Bemutatta a KSH adatvédelmi szervezeti keretét ezen belül szolt az Adatvédelmi Bizottságról, adatvédelmi felelősről, összekötőkről.

Ismertette az Adatvédelmi Bizottság munkájának gyakorlatát.

Előadásának zárásaként ismertette a KSH-n belül az adatvédelemmel kapcsolatos jövőbeni terveket.

Dr. Lajtai György (Munkástanácsok Országos Szövetsége) azt vetette fel kérdésében, hogy van-e arra gyakorisági jellemző, hogy melyek azok az adatkérések, melyeket vissza kell utasítani, amelyeket nem lehet teljesíteni adatvédelmi indokokból. Másik kérdésében arra kért választ, hogy az adatszolgáltatók oldaláról vannak-e olyan tipikus sérelmek, amelyek azt nehezményezik, hogy kiadtak róluk olyan adatokat, amelyeket nem szerettek volna vagy ráismertek olyan adatokra róluk, amelyeket nem szerettek volna, ha ezek kikerülnének, vagy felismerhetőkké válnának.

Dr. Lakatos Miklós válaszában előzetesen jelezte, hogy állásfoglalásaik a KSH munkatársai számára elérhetők. Rendszerint az Adatvédelmi Bizottság konzultál az adatkérővel és megpróbálják megkeresni a legoptimálisabb megoldást. Másik kérdésre adott válaszában elmondta, hogy ilyen esetre még nem volt példa.

7. napirend pont: A statisztikai rendszer 2014. évi európai átvilágításra való felkészülés előrehaladása

Varga Zoltán a KSH főosztályvezetője bevezetőjében elmondta, hogy az előadás témája a közelgő nemzeti statisztikai rendszer egészét érintő európai átvilágítás. Az auditra való felkészülést a KSH nem egyedül végzi, hanem a hivatalos statisztikai szolgálat néhány tagjával közösen. Az audit nem csak a Hivatal munkáját fogja átvilágítani, hanem a teljes hazai statisztikai rendszert. Ismertette a felkészülés, előkészítés folyamatát. Ezt követően bemutatta az audit előrehaladását. Elmondta, hogy az EUROSTAT-ban tavaly novemberben eldöntésre került az audit végleges módszertana és ütemezése és az audit egyik eszközéül használt kérdőív csomag, mely tartalmazza az önértékelő kérdőívet. Az első szakaszban történik majd meg az auditorok helyszíni látogatása. Véglegessé vált a kérdőív csomag és a kitöltéséhez szükséges útmutató.

Ezt a kérdőívcsomagot tavaly december végén kapta meg a KSH, mely a HSSZ tagok részére továbbításra került. Ezt követően ismertette a kérdőívben történt változásokat és a kérdőív csomagot. Elmondta, hogy az audit tervezett ütemezése tolódott két, három hónapot. Ismertette, hogy a nemzeti kapcsolattartó pont a KSH, azon belül Pál Tamara a Nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője. Az auditra leginkább alkalmas időpont jövő év február-március, mely nem konkrét időpont, változhat. Ezt követően bemutatta a HSSZ tagok önértékelő kérdőívének egy részét. Elmondta azt is, hogy mely hivatalos statisztikai szolgálat tagjai kerültek bevonásra az auditba (NGM, VM, MEKH, AKI). Ezt követően bemutatta a négy kiemelt partnerrel való felkészülés, együttműködés eddigi eredményeit és a közös munka egyes fázisait. Felhívta a figyelmet 2014. március 06.-ra, melyre el kell készülnie egy kitöltött, jóváhagyott kérdőívnek. Megköszönte az eredményes, hatékony közreműködését a HSSZ tagjainak.

Előadásának végén ismertette az elkövetkező időszak tervezett ütemezését, soros feladatokat, határidőket mind a KSH mind a hivatalos statisztikai szolgálat tagjai szempontjából.

Napirenden kívül: Közigazgatási bírság a statisztikában

Dr. Tóth Róbert a KSH főosztályvezetője röviden beszámolt a közigazgatási bírsággal kapcsolatosan kezdeményezett eljárások állásáról. Tavaly májusa óta a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség megszegése miatt nyolc eljárást kezdeményezett a Hivatal. A két májusban indított ügy jogerősen lezárult, az érintett adatszolgáltatók a bírságot megfizették. Az augusztusban indult ügyben szintén jogerős döntés született, a bírság összeg végrehajtás alatt áll. Novemberben további öt adatszolgáltatóval szemben kezdeményezett a Hivatal eljárást, amelyben a Kormányhivatal nem hozta még meg a döntését.

Elmondta, hogy a KSH az adatszolgáltatói hajlandóság és ezáltal az adatminőség javítása érdekében továbbra is fontosnak tartja, hogy közigazgatási bírság kiszabása iránt eljárást kezdeményezzen. Ennek megfelelően kialakításra került az ezzel kapcsolatos belső eljárásrend. Végezetül tájékoztatást adott arról, hogy márciusban várhatóan újabb eljárások indulnak, nem csak budapesti székhelyű cégekkel szemben, hanem vidéki, megyei cégekkel szemben is.

Kassai Róbert (Ipartestületek Országos Szövetsége) azzal a kéréssel fordult az OST-hez, hogy az előadások anyagában azokat a rövidítéseket, melyek nem mindenki számára egyértelműek, teljes egészében írják ki az előadók. Továbbá elmondta, hogy az érdekképviseltek igényt tartanak a megfelelő tájékoztatásra, és ehhez kapcsolódóan azt a kérdést fogalmazta meg, hogy lehetséges lenne-e, hogy az előadások anyagát írásban megkapja az ülés előtt vagy a meghívóval együtt elektronikus úton.

Dr. Tóth Róbert előadásával kapcsolatosan elmondta, ismert, hogy adatokat kell szolgáltatni, a vállalkozónak vannak kötelezettségei, és ezt pontosan értik az érdekképviseltek. Mindemellett nagyon nagy segítséget adna mindenki számára, ha egy rövid összeállítás készülne arról, hogy a bekért adatokra valójában miért van szüksége a Hivatalnak, az államnak, a Kormánynak, a gazdaságnak, és ezek az adatszolgáltatások milyen előnyöket hoznak a vállalkozók számára.

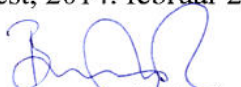
Dr. Soós Lőrinc elmondta, hogy a rövidítések tekintetében az előadók pontosítják a fogalmakat. Ezen OST ülés előadás anyagai az emlékeztetővel együtt megküldésre kerülnek, és a jövőben törekszik az OST Titkárság, hogy a tagok részére minél előbb megküldésre kerüljenek az előadások anyagai. Elmondta, hogy a Központi Statisztikai Hivatal tervezi az adatszolgáltatói visszacsatolásnak a megoldását.

Dr. Németh Zsolt elnökhelyettes úr elmondta, hogy a Hivatal kész arra, hogy tájékoztatást nyújtson a statisztikával és a Hivatallal kapcsolatos minden olyan kérdéstről, ami érdeklődésre számot tarthat. Kérte Kassai Róbertet, hogy ezzel kapcsolatban egyeztessenek időpontot, tematikát.

Zárás:

Dr. Soós Lőrinc az OST Titkára ismertette, hogy a következő OST ülésre előreláthatólag június első felében kerül sor. Megköszönte az OST tagjainak és a meghívottaknak, az előadóknak a részvételt és további jó munkát kívánva lezárta az ülést.

Budapest, 2014. február 26.

Dr. Bozsonyi Károly
az OST elnöke

Dr. Soós Lőrinc
az OST titkára

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Vukovich Gabriella, a KSH elnöke,

az OST tagjai és állandó meghívottjai,

Dr. Laczka Éva

Dr. Vízkelety Mariann és

Dr. Németh Zsolt a KSH elnökhelyettesei

Melléklet: 4.,5.,6.,7. napirend anyagai

